

Hogeschool van Amsterdam
College van bestuur
Postbus 931
1000 AX AMSTERDAM

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding hbo-bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek

datum

18 februari 2010

onderwerp

Besluit

accreditatiehbo-bachelor
Lerarenopleiding Pedagogiek
Hogeschool van Amsterdam

(#3808

ons kenmerk

NVAO/20100391/AH

bijlagen

1

Algemene gegevens:

Naam instelling:	Hogeschool van Amsterdam
Naam opleiding:	hbo-bachelor leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in de pedagogiek (240 ECTS)
Datum aanvraag:	11 november 2009
Varianten opleiding:	voltijd en deeltijd
Locatie opleiding:	Amsterdam
Naam VBI:	Hobéon Certificering BV (Hobéon Certificering B.V.)
Datum visitatie:	23 juni 2009
Datum VBI-rapport:	5 oktober 2009

Beoordelingskader:

Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs [hbo-bachelor] van de NVAO (Accreditatiekader; Strct. 2003, 120). Op grond van het toepasselijke Accreditatiekader wordt een opleiding beoordeeld aan de hand van zes onderwerpen, te weten: doelstellingen opleiding, programma, inzet van personeel, voorzieningen, interne kwaliteitszorg en resultaten.

Samenstelling Hobéon Certificering B.V.-panel:

- Drs. W.G. van Raaijen, voorzitter. De heer Van Raaijen was rector van het Luzac College. Hij was voorzitter van de landelijke examencommissie, lid van de commissie voorbereiding Tweede Fase en voorzitter van de vakgroep Nederlands. Van Raaijen is partner/directeur van de Hobéon Groep.

-Prof. dr. H. Letiche, vak- en werkvelddeskundige. De heer Letiche studeerde Cultural Studies aan de University of Chicago (B.A.) en Conflict Psychology in Leiden (MSc). Hij promoveerde in de Pedagogiek aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Momenteel is hij werkzaam bij de Universiteit voor Humanistiek.

-H.G. Korfage ME, vak- en werkvelddeskundige. Mevrouw Korfage is vestigingsmanager van de Pabo in Meppel. Zij heeft diverse managementfuncties vervuld in het werkveld.

-Drs. R. Zunderdorp, werkvelddeskundige. De heer Zunderdorp is directeur van een adviesbureau. De focus van dit bureau is onder meer onderwijs- en kennismaatschappij,

pagina 2 van 7 jeugdbeleid en zorg en welzijn. Hij studeerde Theoretische Sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen.

-Y.M.P. Maas, studentlid. Mevrouw Maas is derdejaarsstudent Pedagogiek bij de Fontys Hogeschool Tilburg. Zij is bezig met het behalen van de tweedegraads onderwijsbevoegdheid.

-Drs. L. Blom- van Veen, secretaris. Mevrouw Blom-van Veen studeerde Beleid, Communicatie en Organisatie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zij houdt zich bezig met organisatieadvies met focus op kwaliteitszorg binnen het hbo.

Bevindingen:

Doelstellingen opleiding

De eindkwalificaties zijn concrete uitwerkingen van de bekwaamheidseisen voor leraren, zoals die zijn vastgelegd in de Wet Beroepen in het Onderwijs (BiO, 2005). Voor de competentie vakinhoudelijke en didactische competent (competentie 3) worden de competenties van de opleiding Pedagogiek gehanteerd. De opleiding richt zich op de invulling van de competenties op preventief werk, werk in de grootstedelijke omgeving en werk in – of op het raakvlak van onderwijs. In het document 'De HBO-pedagoog over 5 jaar' is het profiel van de benodigde mbo-leraar vastgelegd. Dit profiel is in samenspraak met de lerarenopleidingen en de mbo-instellingen in de grote steden vastgelegd. Het panel heeft geconstateerd dat de opleidingsdoelen van de opleiding zijn gedefinieerd in termen van de ecologische systeemtheorie die toereikend is voor een praktijkgerichte hbo-opleiding.

De opleiding heeft de competenties die zij hanteert in relatie gebracht met de hbo-kernkwalificaties, deze kwalificaties heeft de opleiding weer gekoppeld aan de Dublin descriptoren. Het panel heeft vastgesteld dat de competenties van de opleiding alle elementen waar de Dublin descriptoren betrekking op hebben bevatten.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'doelstellingen opleiding' als voldoende.

Programma

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De opleiding maakt gebruik van actuele vakliteratuur en vak(wetenschappelijke) tijdschriften. Het panel is van mening dat er meer gebruik gemaakt dient te worden van internationale literatuur in het curriculum. Het studiemateriaal bevat veel praktijkgerichte casuïstiek. Er worden gastdocenten uit de praktijk ingezet. Vanaf jaar 1 lopen studenten, in het kader van het werkplekleren, stage in de beroepspraktijk. De opleiding overlegt in de veldadviesraad regelmatig met het werkveld. Het panel is van mening dat er gediscussieerd wordt over relevante onderwerpen. Het domein Onderwijs & Opvoeding kent 5 lectoraten. De opleiding werkt met name samen met het lectoraat School en Omgeving. De lector levert een bijdrage aan de ontwikkeling aan de onderzoekslijn. Het panel is van mening dat de werking van de lectoraten nog in het beginstadium verkeert en nog verder uitgewerkt dient te worden.

De opleiding geeft het competentiegericht leren vorm aan de hand van 4 curriculumpijlers: vak, werkplekleren, metawerk en profilering. Het panel heeft geconstateerd dat docenten en

pagina 3 van 7 coördinatoren expliciet en constructief overleg voeren over de inhoudelijke ontwikkeling van het programma wat mede tot gevolg heeft dat de Leraren Variant duidelijk zichtbaar is geworden als eigenstandige opleiding. De deeltijdse opleiding onderscheidt zich door een beperkter aantal contacturen. De opleiding maakt in een relatietabel de competenties met de studieonderdelen zichtbaar. In de studiegidsen worden per studieonderdeel de competenties verder uitgewerkt. In het kader van internationalisering kunnen studenten stages lopen in het buitenland.

De verticale samenhang wordt vormgegeven doordat de ontwikkeling van de competenties bij de studenten gefaseerd plaats vindt: propedeuse (kennisbasis), afstudeerbekwaam (beroepsvoorbereiding) en startbekwaam (profilering en verdieping). Met het doorlopen van deze fases is er sprake van een toenemende zelfstandigheid in handelen en complexiteit. Er is sprake van een rond beroepstaken opgebouwde opleiding hetgeen de horizontale samenhang tussen theorie, opdrachten/projecten en de buitenschoolse component van de programma's goed borgt.

De opleiding besteedt zowel op studentniveau als op programmaniveau aandacht aan de relatie tussen de formele en de feitelijke studielast. Studenten beoordelen de studeerbaarheid als wisselend. Het aantal contacturen hangt af van de aard van het opleidingstraject en de werkvormen. Dit betekent dat in de deeltijd meer zelfwerkzaamheid wordt verwacht dan in de voltijd. In de propedeuse hebben de voltijdse studenten 16 contacturen per week.

De opleiding heeft de uitgangspunten voor het plaatsen van studenten beschreven. De opleiding heeft een EVC-procedure ontwikkeld. Docenten zijn getraind op het uitvoeren van assessments. Alle eerstejaars doen een selfassessment. De studenten kunnen op basis van de uitslag eventuele deficiënties vaststellen en weg werken.

De opleiding voldoet aan de formele eis van 240 ects.

Het didactisch concept van de opleiding wordt mede vormgegeven op het systeemtheoretische model van Bronfenbrenner. Het panel is van mening dat de verbinding tussen de visie van de opleiding en het programma explicieter kan worden uitgewerkt. Daarnaast wordt het didactisch concept van de opleiding verder vormgegeven door het competentiegerichte leren. Uit de documentatie en de gesprekken blijkt dat de werkvormen die gehanteerd worden aansluiten bij het didactisch concept. Studenten geven aan dat de balans tussen tijd voor reflectie en tijd voor het verwerven van de body of knowledge aandacht vraagt.

De praktijk van toetsen en beoordelen vindt in de opleiding plaats op een gestructureerde en gecontroleerde wijze. Het panel heeft geconstateerd dat de toetscommissie geschoold is en alle toetsen met bijbehorende normeringen voor afname worden beoordeeld. De gehanteerde toetsvormen sluiten goed aan op de werkvormen en de gebruikte toetsen zijn valide en betrouwbaar. Het werkveld is betrokken bij de beoordeling van het werkplekleren, de minoren en het afstudeerproduct.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'programma' als voldoende.

pagina 4 van 7 *Inzet van personeel*

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

Uit de documentatie en uit de gesprekken met docenten is gebleken dat zij in voldoende mate contact onderhouden met het werkveld en door middel van deze contacten een concrete verbinding leggen tussen werkveld en programma. Het panel is van mening dat de persoonlijke netwerken meer moeten worden geformaliseerd zodat de verbinding tussen de opleiding en de beroepspraktijk ook daadwerkelijk geborgd worden. Een deel van het onderwijs wordt verzorgd door gastdocenten. Het aannamebeleid van de opleiding is gericht op ervaring in het werkveld. Daarnaast worden docentenstages georganiseerd om samenwerking met het werkveld te verbeteren en praktijkervaring van docenten te verhogen.

De docent-studentratio bedraagt 1:33. De werkdruk wordt als hoog ervaren. De docenten geven echter aan plezier in hun werk te hebben, het werk als zinvol te ervaren en voldoende afwisseling in het werk te hebben. De opleiding heeft naar aanleiding van onderzoek naar werkdruk maatregelen genomen. Het panel is van mening dat het beheersbaar houden van de werkdruk weliswaar punt van aandacht blijft voor de opleiding, maar dat de opleiding met de komst van de nieuwe opleidingsmanager rust en structuur hebben gekregen. De opleiding is, vanwege de kleinschaligheid, kwetsbaar.

Het docententeam verzorgt het onderwijs van de opleiding Pedagogiek en van de Lerarenopleiding Pedagogiek. Het team bestaat uit 35 docenten waarvan 29 docenten een wetenschappelijke opleiding hebben. Bij de opleiding hebben van de 35 docenten 29 docenten een wetenschappelijke opleiding. De overige docenten hebben een hbo-opleiding, dan wel een professionele master. Van de universitair opgeleide docenten zijn 4 docenten gepromoveerd en zijn eveneens 4 docenten bezig met een promotietraject. De opleiding kent een adequaat scholingsbeleid van docenten. Met name de bevordering van de onderwijsdeskundigheid wordt gestructureerd aangepakt. Jaarlijks worden er functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'inzet van personeel' als voldoende.

Voorzieningen

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma van de opleiding te realiseren. Wel is het panel van mening dat er in de mediatheek te weinig internationale literatuur op het vakgebied aanwezig is. De informatievoorziening aan studenten en docenten is voldoende. Voor de communicatie met studenten en docenten wordt het Intranet gebruikt. Daarnaast heeft de opleiding een eigen wekelijkse nieuwsbrief. Studenten ontvangen viermaal per jaar een officieel overzicht van hun studievoortgang. De studiestaat is tussentijds in te zien via Intranet.

De studieloopbaanbegeleiding wordt vormgegeven in de curriculumpijler 'metawerk'. Tijdens het metawerk wordt gewerkt aan een aantal doelen waaronder: de student weet wat hij wil in de opleiding en weet hoe dit te bereiken, de student neemt verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces. Studenten en mentor ontmoeten elkaar in verschillende soorten

pagina 5 van 7 bijeenkomsten. In de handleiding metawerk staat beschreven wat student en mentor van elkaar mogen verwachten en wordt de leerlijn beschreven.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'voorzieningen' als voldoende.

Interne kwaliteitszorg

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De opleiding sluit in de kwaliteitsbeleidscyclus aan op het kwaliteitsbeleid van de HvA. De opleiding werkt samen met een kwaliteitszorgmedewerker. De P&C-cyclus wordt instrumenteel ondersteund door diverse periodieke onderzoeken om het onderwijs en de organisatie te evalueren. De opleiding heeft voor de evaluaties toetsbare streefdoelen opgesteld.

De uitkomsten van de onderzoeken en de resultaten van de evaluatie-instrumenten vormen de basis voor het definiëren en uitvoeren van concrete verbetermaatregelen. Dit wordt door het panel bevestigd. De implementatie van de verbetermaatregelen wordt gemonitord.

De opleiding betreft alle relevante partijen bij de kwaliteitszorg. De opleiding overlegt 4 keer per jaar met de veldadviesraad. De veldadviesraad adviseert en ondersteunt de opleiding over haar positionering en het curriculum. De opleidingscommissie adviseert de opleiding in brede zin over het onderwijs en de organisatie hiervan. Vanuit iedere klas neemt minimaal één student deel aan de kwaliteitscommissie. De kwaliteitscommissie evalueert elk semester het verzorgde onderwijs en brengt het resultaat ervan evaluaties onder de aandacht van medestudenten. Resultaten van evaluaties worden met docenten besproken in moduleteamoverleg. In functioneringsgesprekken komen evaluatieresultaten individueel aan de orde. De opleiding is onlangs gestart met alumni-beleid om betrokkenheid van alumni bij opleiding te vergroten.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'interne kwaliteitszorg' als voldoende.

Resultaten

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

Het afstuderen van de opleiding betreft 21 erts en bevat 3 onderdelen: het afstudeerpracticum, het afstudeerwerkstuk en de proeve van bekwaamheid. Het panel heeft afstudeerwerkstukken bestudeerd en concludeert dat de kwaliteit van de werkstukken varieerde. De gebruikte bronnen in de scripties zijn naar mening van het panel van hbo-niveau hoewel het gebruik van buitenlands literatuur onvoldoende is. Het panel komt tot de conclusie dat alle bestudeerde afstudeerwerkstukken in ieder geval van hbo-niveau zijn en dat de begeleiding bij de afstudeerwerkstukken en de beoordeling door docenten over het algemeen adequaat zijn. De beoordelingsformulieren maken een voldoende systematische en objectieve indruk.

pagina 6 van 7 Uit onderzoek blijkt dat de opleiding een te laag studiesucces kennen. De uitval van studenten vindt zowel tijdens de propedeuse als in de hoofdfase plaats. De opleiding heeft streefcijfers geformuleerd. Het panel heeft, op basis van gevoerde gesprekken en schriftelijke rapportage, geconstateerd dat er intensief wordt gewerkt aan het verbeteren van het rendement en dat het studiesucces van studenten regelmatig onderwerp van gesprek is bij docenten.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden Hobéon dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'resultaten' als voldoende.

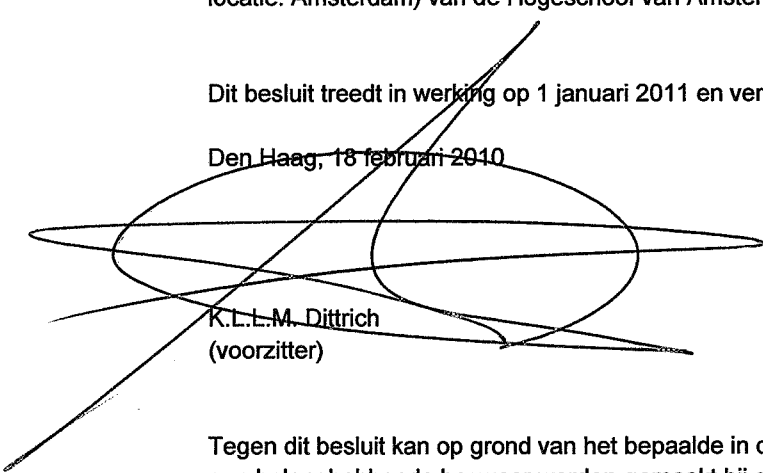
Besluit:

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 19 januari 2010 naar voren te brengen. In de brief van 8 februari 2010 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit dat accreditatie wordt verleend aan de hbo-bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek (240 ECTS; varianten: voltijd en deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2011 en vervalt op 31 december 2016.

Den Haag, 18 februari 2010

K.L.L.M. Ditrich
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken

pagina 7 van 7 Bijlage: Overzichten van beoordelingen door het panel

Onderwerp	Facet	Beoordeling door VBI Volgtijd en deeltijd
1. Doelstellingen	1.1 domeinspecifieke eisen	V
	1.2 niveau bachelor	V
	1.3 oriëntatie hbo	V
Beoordeling onderwerp		V
2. Programma	2.1 eisen hbo	V
	2.2 relatie doelstellingen – programma	G
	2.3 samenhang programma	G
	2.4 studielast	V
	2.5 instroom	V
	2.6 duur	V
	2.7 afstemming vormgeving en inhoud	V
	2.8 beoordeling en toetsing	G
Beoordeling onderwerp		V
3. Inzet personeel	3.1 eisen hbo	V
	3.2 kwantiteit personeel	V
	3.3 kwaliteit personeel	G
Beoordeling onderwerp		V
4. Voorzieningen	4.1 materiële voorzieningen	V
	4.2 studiebegeleiding	V
Beoordeling onderwerp		V
5. Interne kwaliteitszorg	5.1 evaluatie resultaten	G
	5.2 maatregelen tot verbetering	V
	5.3 betrokkenheid medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	V
	Beoordeling onderwerp	
6. Resultaten	6.1 gerealiseerd niveau	V
	6.2 onderwijsrendement	V
Beoordeling onderwerp		V
Eindoordeel		Positief